

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

P/09/158; LOL-410-37-20/2009

Olsztyn, dnia 31 marca 2010 r.

Pan

Włodzimierz Brodiuk

Starosta Ostródzki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Ostródzie („Starostwie”) kontrolę, którą objęto udzielanie koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością wydobywczą w latach 2007-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia działania Pana Starosty związane z udzielaniem koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych w badanym okresie oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością wydobywczą. Podstawą pozytywnej oceny były prawidłowe działania Pana Starosty poprzedzające wydanie koncesji oraz odpowiedni nadzór nad działalnością przedsiębiorców wydobywających kopalinę.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieokreślenia we wszystkich czterech decyzjach koncesyjnych, wydanych w okresie objętym kontrolą, terminu rozpoczęcia działalności wydobywczej

(wymóg art. 22 pkt. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze - Pgg²), a w jednym przypadku wydanie koncesji bez potwierdzenia przez wnioskodawcę zarejestrowania działalności gospodarczej w zakresie wydobywania kopalin,

- niepodjęcia działań wyjaśniających wobec przedsiębiorcy, u którego stwierdzono wydobywanie kopaliny bez koncesji,
- niepoinformowania organów ścigania o trzech przypadkach nielegalnego wydobywania kopalin, mimo iż działania wyjaśniające Starostwa potwierdziły taką kwalifikację stwierdzonych czynów.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia jako prawidłowe działania Pana Starosty poprzedzające wydanie decyzji koncesyjnych. W każdym przypadku dokonano uzgodnień z Burmistrzem Morąga i Wójtem Gminy Ostróda, na terenie, których znajdowały się tereny górnicze, a także zasięgnięto opinii nadzoru górniczego i geologicznego oraz Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wydane decyzje, zgodnie z wymogami Pgg, określały m.in. rodzaj i sposób prowadzenia działalności objętej koncesją, przestrzeń, na której miała być prowadzona działalność wraz z wyznaczeniem obszaru i terenu górniczego, jak również wymagania, co do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.

Dotrzymano również terminów rozpatrzenia wniosków zgodnie art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³.

Uchybieniem było natomiast nie określenie w decyzjach koncesyjnych terminów rozpoczęcia działalności wydobywczej, co było niezgodne z wymogami art. 22 pkt 3 Pgg. Ponadto jedną z tych koncesji wydano bez potwierdzenia przez wnioskodawcę zarejestrowania przez niego działalności gospodarczej.

2. Nadzór Pana Starosty nad działalnością przedsiębiorców posiadających koncesje, polegający na prowadzeniu kontroli na miejscu oraz monitorowaniu przekazywania przez przedsiębiorców kwartalnych informacji o wydobywaniu wraz z kopiami dowodów dokonanych opłat eksploatacyjnych był sprawowany prawidłowo. Stwierdzono bowiem, że w badanym okresie:

- przeprowadzono pięć kontroli „na miejscu” u czterech spośród 13 przedsiębiorców posiadających koncesje w przedmiotowym zakresie;

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.

³ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

- dwóm przedsiębiorcom, którzy w wyznaczonym terminie nie przesłali informacji o wielkości wydobywania kopalin i naliczonych opłatach eksploatacyjnych, zgodnie z art. 84 ust. 10 Pgg, wydano decyzje orzekające o wysokości opłat w łącznej kwocie 2 049,50 zł,
- w wyniku korygujących obmiarów złóż, w stosunku do wykazanych w operatach ewidencyjnych, Pan Starosta wydał czterem przedsiębiorcom decyzje ustalające wielkość dodatkowych opłat eksploatacyjnych na łączną kwotę 12.031 zł,

3. Najwyższa Izba Kontroli, jako istotną nieprawidłowość, ocenia nie podjęcie przez Pana Starostę postępowania administracyjnego mającego na celu ustalenie zwiększonej stawki eksploatacyjnej w związku z uzyskaniem informacji Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego o wydobywaniu przez przedsiębiorcę około 10 tys. ton kopaliny bez koncesji (art.85a ust.2 pkt 2 lit. b Pgg). Takie postępowanie Pan Starosta wszczął dopiero w trakcie kontroli NIK na wniosek Burmistrza Morąga.

4. Nieprawidłowością było również nie poinformowanie przez Pana Starostę organów ścigania o trzech, potwierdzonych w postępowaniach wyjaśniających, przypadkach wydobywania kopalin bez koncesji (Dział VII Pgg). Ograniczono się jedynie do wydania właścicielom działek, na których, to wydobywanie stwierdzono, decyzji dotyczących zabezpieczenia wyrobisk, a w dalszej kolejności do przywrócenia stanu pierwotnego nieruchomości.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) umieszczanie w decyzjach koncesyjnych wszystkich danych wymaganych przez ustawę Prawo geologiczne i górnicze,
- 2) w przypadkach stwierdzenia wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji wszczynać postępowanie administracyjne w celu naliczenia zwiększonej opłaty oraz powiadamiać organy ścigania o możliwości zaistnienia przestępstwa lub wykroczenia.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Starosty, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem